

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ **«Педагогіка вищої школи»**

Ступінь вищої освіти - **Магістр**

Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Освітня програма «Педагогіка вищої школи»,

Рік навчання **1**, семестр **1**

Кількість кредитів ЄКТС **10**

Мова викладання **українська**

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

д. пед. н., доцент, професор кафедри педагогіки Буцик І.М.
044 527 80 82

i.butsyk@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=142>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» є підготовка фахівця для виконання професійних функцій та типових задач діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка» є: формування у студентів знань про теорію навчання та виховання; формування у студентів та умінь щодо виявлення та характеризування педагогічних проблем, підбору оптимальних педагогічних підходів для організації навчання і виховання. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність процесу навчання, виховання та освіти; основні напрями та принципи, методи та форми навчання; принципи формування змісту освіти та навчання; підходи до оцінювання успішності в навчанні; педагогічні технології в аграрній освіті. У результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти: виявляти педагогічні проблеми в організації навчання і виховання; здійснювати характеристику навчальних та виховних процесів; оптимально підбирати організаційні форми, методи, прийоми, засоби та принципи навчання, виховання та контролю.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6.Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК11. Здатність аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, зберігаючи та примножуючи загальнолюдські та національні цінності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти, розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти.

СК4.Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності; реалізувати лідерський потенціал педагога; будувати ефективну комунікативну взаємодію, працювати в команді із суб'єктами освітнього процесу.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 10. Здатність до створення толерантного освітнього середовища, до лідерства та управління освітнім процесом; до реалізації здоров'язберігаючого підходу в організації освітнього процесу.

СК 11. Здатність до рефлексії в процесі розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН1.Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень; проводити самостійні наукові дослідження педагогічних явищ та екстраполювати їх результати в практику викладання.

РН2.Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН3.Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН5.Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм; володіти методологією проектування змісту навчання і технології його реалізації.

РН8.Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; розробляти структуру і створювати складники навчально-методичного забезпечення освітнього компоненту; вміти аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери.

РН9.Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН12. Аналізувати результати власної педагогічної діяльності і розробляти програму професійного саморозвитку.

РН13.Знаходити форми і засоби створення здоров'язбережувального освітнього середовища; аналізувати вплив соціокультурних чинників на трансформаційні процеси у системі освіти та її глобалізацію.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
5/3 семестр				
Модуль 1.				
Тема 1. Педагогіка як наука	2/2	Знання з: основних педагогічних категорій, системи педагогічних знань. Уміння: оперувати поняттями з основних педагогічних категорій, системи	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на	5

		педагогічних знань, розрізняти та пояснювати предмет і завдання галузей педагогіки.	практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	
Тема 2. Розвиток і формування особистості	2/2	Знання з: сутності особистості, індивіда, індивідуальності; структури особистості та її психологічних характеристик; сутності формування та розвитку; факторів розвитку особистості. Уміння: оперувати поняттями з структури особистості та її психологічних характеристик, сутності формування та розвитку.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	5
Тема 3. Виховання як основа для розвитку та формування особистості	2/2	Знання з: сутності виховання, самовиховання, перевиховання, вихованості; структурні елементи процесу виховання, його рушійні сили, внутрішні та зовнішні суперечності, компоненти процесу виховання та етапи процесу виховання. Уміння: характеризувати основні напрямки виховання, методи і форми виховання, види виховних заходів у ЗВО, аналізувати умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання і етапів виховної роботи, планування, організації та контролю.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	5
Тема 4. Зміст освіти і зміст навчання у сучасній вищій школі	2/2	Знання з: сутності змісту освіти та змісту навчання; нормативно-правових документів, в яких відображено зміст освіти та навчання; мети і пріоритетів розвитку освіти. Уміння: оперувати поняттями з сутності змісту освіти та змісту навчання; аналізувати та характеризувати нормативно-правові документи, в яких відображено зміст освіти.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	5
Тема 5. Система освіти в Україні	2/2	Знання з: сутності та структури системи освіти України, основних нормативно-правових документів про освіту, рівнів освіти, ступенів освіти. Уміння: оперувати поняттями у межах структури системи освіти; аналізувати та характеризувати нормативно-правові документи про освіту, рівні та ступені освіти.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	5

Модуль 2.

<p>Тема 6. Процес навчання, його структура. Дидактика</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знання з: сутності дидактики та основних її категорій, основних компонентів та функції навчання; психофізіологічних закономірностей процесів формування знань, умінь та навичок; етапів навчання, їх взаємозалежності. Уміння: оперувати поняттями у межах дидактики, основних її категорій, компонентів та функції навчання; психофізіологічних закономірностей процесів формування знань, умінь та навичок; етапів навчання; аналізувати та характеризувати навчальний процес у межах поетапного формування знань, умінь та навичок.</p>	<p>Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.</p>	<p align="center">5</p>
<p>Тема 7. Закономірності, принципи та правила навчання</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знання з: сутності правил, закономірностей, принципів навчання та їх взаємозв'язку. Уміння: оперувати поняттями у межах правил, закономірностей та принципів навчання; аналізувати та характеризувати принципи навчання, формулювати правила навчання.</p>	<p>Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.</p>	<p align="center">5</p>
<p>Тема 8. Диференціація та індивідуалізація навчання</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знання з: сутності індивідуалізації і диференціації в освіті; форм індивідуалізації; видів і рівнів диференціації; організації диференційованого навчання у ЗВО. Уміння: оперувати поняттями у межах індивідуалізації і диференціації в освіті; аналізувати та характеризувати організацію диференційованого навчання у ЗВО</p>	<p>Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.</p>	<p align="center">5</p>
<p>Тема 9. Методи навчання</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знання з: сутності методи та прийомів навчання, класифікацій методів навчання; оптимального вибору методів навчання. Уміння: оперувати поняттями у межах методів та прийомів навчання; аналізувати та характеризувати навчальний процес у межах застосування методів навчання.</p>	<p>Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.</p>	<p align="center">5</p>
<p>Тема 10. Форми навчання</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знання з: сутності форм навчання та форм організації навчання; класифікації форм</p>	<p>Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до</p>	<p align="center">5</p>

		навчання та організації навчання; видів навчальних занять у ЗВО та їх характеристики; лекційно-семінарської системи навчання. Уміння: оперувати поняттями у межах форм навчання і форм організації навчання; аналізувати та характеризувати навчальний процес у межах застосування методів навчання.	лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	
Модуль 3.				
Тема 11. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів.	2/2	Знання з: сутності діяльності, активності, активізації, навчальної діяльності; поетапного розвитку навчальної діяльності; умов активізації навчальної діяльності; шляхів активізації навчальної діяльності студентів. Уміння: оперувати поняттями у межах активізації навчальної діяльності; аналізувати та характеризувати навчальний процес.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	4
Тема 12. Неуспішність учнів та обдарованої молоді	2/2	Знання з: сутності неуспішності та відставання у навчанні, причин та шляхів подолання неуспішності; сутності та видів обдарованості; форм і методів роботи з обдарованими студентами; досвіду зарубіжних шкіл у навчанні обдарованої молоді. Уміння: оперувати поняттями у межах неуспішності та відставання у навчанні, роботи із обдарованими студентами; аналізувати та характеризувати роботу із подолання неуспішності у навчанні та роботу із обдарованою молоддю.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	4
Тема 13. Засоби навчання	2/2	Знання з: сутності засоби навчання, їх класифікація; сутності наочності, засобів унаочнення та їх класифікації; вимог до підготовки та використання засобів унаочнення. Уміння: оперувати поняттями у межах засобів навчання, їх класифікацій; наочності, засобів унаочнення та їх класифікації; аналізувати та характеризувати вимоги до підготовки та використання засобів навчання та унаочнення.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	4

Тема 14. Контроль і оцінювання успішності у навчанні	2/2	Знання з: сутності контролю, його функції, етапів, видів принципів, методів, форм, критеріїв оцінки та норм оцінки. Уміння: оперувати поняттями у межах контролю і оцінювання успішності у навчанні; аналізувати та характеризувати процес контролю і оцінювання успішності у навчанні.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	4
Тема 15. Вивчення, використання та поширення передового педагогічного досвіду	2/2	Знання з: сутності передового педагогічного досвіду; практики вивчення, форм узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду; сучасних новаторських ідей в освіті. Уміння: оперувати поняттями у межах передового педагогічного досвіду аналізувати та характеризувати процес вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду.	Виконання на elearn завдань для: 1) підготовки до лекції; 2) підготовки до практичного заняття; 3) роботи на практичному занятті; 4) закріплення знань з теми.	4
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навч. посіб. Харків, 2016. 260 с.

2. Козлакова Г. О., Орос І. І., Силадій І. М. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Берегово: ЗУІФР, 2017. 32 с.
3. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи». Уклад. А. В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 102 с.
4. Нагаєв В. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Харків: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
5. Немченко С. Г., Крижко В. В., Шумілова І. Ф., Старокожко О. М., Голік О.Б. Педагогіка вищої школи: підруч. Бердянськ : БДПУ, 2020. 517 с.
6. Педагогіка вищої школи: збірник тестових завдань. Уклад. В. І. Кобаль. Мукачево: МДУ, 2016. 74 с.
7. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко, С. М. Бойко, М. О. Котелюх, П. Д. Червоний, О. В. Медведєва; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
8. Педагогіка та психологія вищої школи (Частина І. Педагогіка вищої школи): хрестоматія ; навч. посібн. Уклад. Світлана Володимирівна Виговська; Оксана Вікторівна Васюк. Київ: ЦП «Компринт», 2017. 797 с.